

59
ET

FACTS

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

ISSN 1725-7026

Töömüra riskide vähendamine

Miljonid töötajad Euroopas puutuvad iga päev kokku töömüraga ja kõigi sellest tulenevate riskidega. Agentuur on koostanud Euroopa tööohutuse ja töötervishoiu 2005. aasta nädalaks aruande selle kohta, kuidas Euroopa direktiivide struktuuri ja täiendavate normidega tagatakse müra tulenevate riskidega tegelemine, vähendades suuri isiklike, sotsiaalseid ja majanduslikke kulusid, mis on tekkinud seoses müra kokkupuutest halvnenud tervise ja õnnetustega.

Töömüra poliitika Euroopas

Raamdirektiiv⁽¹⁾ ja teised töökohale suunatud direktiivid, nt need, mis käsitlevad müra,⁽²⁾ töötaja isikukaitsevahendeid⁽³⁾ ja rasedaid töötajaid,⁽⁴⁾ moodustavad struktuuri, mille alusel tegeldakse kõigi müra riskidega töötajate suhtes (mitte üksnes müra tingitud kuulmiskaotuse riskiga). Raamdirektiivis sätestatakse üldised ennetuspõhimõtted, spetsiifilisemad direktiivid, neist märkimisväärsim on 2003. aasta müra direktiiv, on pühendatud üksik- asjadele.

Üldised ennetuspõhimõtted

- Riskide vältimine
- Vältimatute riskide hindamine
- Võitlus riskidega tekkeallikas
- Töö kohandamine inimesega
- Kohandamine tehnika arenguga
- Ohtlike ilmingute asendamine ohutute või vähemohtlikega
- Üldise järjekindla ennetuspoliitika väljaarendamine
- Kollektiivsete kaitsemeetmete esmatähtsaks pidamine individuaalsete kaitsemeetmete ees
- Töötajate asjakohane juhendamine

Tööandjatel tuleb kontrollida riske nende tekkeallikas, kõrvaldada müra risk või muuta see minimaalseks, arvestades tehnika arengut ja olemasolevaid ennetusmeetmeid. Kui riski kõrvaldamiseks või kontrollimiseks on olemas paremaid meetmeid

(1) Nõukogu direktiiv 89/391/EMÜ, 12. juuni 1989, töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta.
 (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/10/EÜ, 6. veebruar 2003, töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsilistest mõjuritest (müra) tulenevate riskidega. Nimetatud direktiiv asendab 1986. aasta direktiivi müra kohta.
 (3) Nõukogu direktiiv 89/656/EMÜ, 30. november 1989, töötajate isikukaitsevahendite kasutamise seotud tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta.
 (4) Nõukogu direktiiv 92/85/EMÜ, 19. oktoober 1992, rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate töökaitse täiustamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta.
 (5) Töötervishoiu ja -ohutuse heade lahenduste juhtumiuuring (<http://www.hse.gov.uk/noise/soundsolutions/index.htm>).

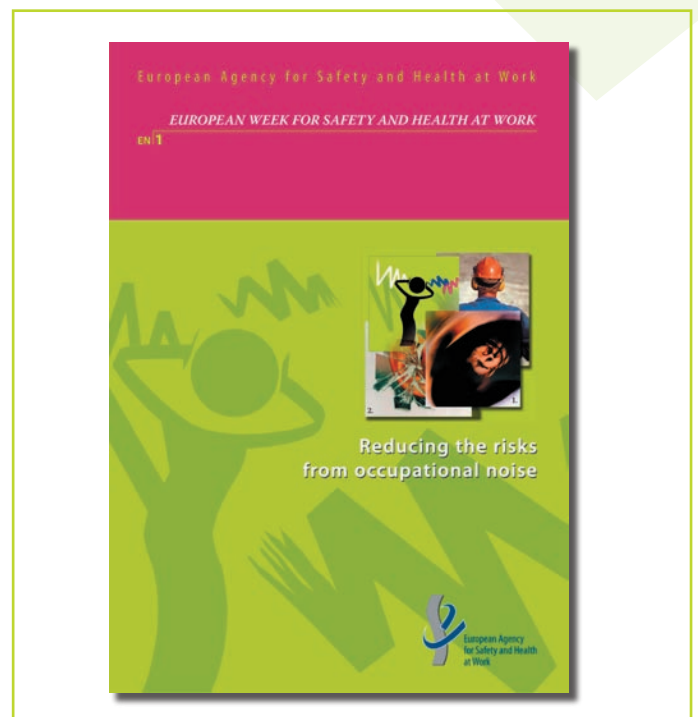
(nt müraallikaga tegelemine), ei tuleks piirduda üksnes isiklike kuulmiskaitsevahenditega, nagu nt kõrvaklapid.

2003. aasta müra direktiiv toob välja tegurid, mida müra riskide üle kontrolli saavutamisel arvesse võtta:

- töövõtted, mille puhul kokkupuude müraga on väiksem;
- võimalikult vähe müra tekitavate töövahendite valik;
- töökohtade ja tööpaikade kavandamine ja kujundamine;
- töötajate teavitamine, juhendamine ja väljaõpe;
- müra vähendamine tehniliste vahenditega;
- töövahendite, töökoha ja selle süsteemide hoolduskavad;
- müra vähendamine töö parema korraldamisega;
- müraga kokkupuute kestuse ja intensiivsuse vähendamine töögraafiku ümberkorraldamisega.

Juhtumiuuring: pneumolöökpessi müra vähendamine

Suruõhu vabanemisel pneumolöökpessi ajami väljalaskeseadme ja metallrammi löögist vastu seadme metallkarkassi tekkis kõrge müratase. Summuti paigaldamine ja õhuvoolu juhtimine läbi poorse polüetüleenkorgi vähendas väljalaskeõhu müra, löögi müra vähendati 8 mm paksuse spetsiaalse uretaanelastomeerkihi paigaldamisega metallpindadele. Selle tulemusel vähendati üldist mürataset 9 dB, samal ajal kui pressi üldine töötõhusus ei kahanenud.⁽⁵⁾

Töökohal võetavaid meetmeid nõudvad direktiivid pole ainsad töötajate tervisekaitse abinõud. Nn masina direktiiv⁽⁶⁾ ja väliseadmete direktiiv⁽⁷⁾, milles nõutakse tootjatelt seadme müra kohta infot ning mõnedel juhtudel mürataseme piiramist, peaksid samuti aitama vähendada riski töötajate suhtes.

Nimetatud direktiivides on selgelt öeldud, et töömüra puhul on eluliselt tähtis ennetus projekteerimise järgus. "Masin peab olema konstrueeritud ja valmistatud nii, et masina tekitatavast õhumürast tulenevad riskid oleksid vähendatud miinimumini, võttes arvesse tehnika arengut ja kättesaadavaid vahendeid müra vähendamiseks, eelkõige selle tekkekohas."⁽⁸⁾

Normidel on töökoha müra vältimises esmatähtis roll. 2003. aasta müra direktiiv viitab töötajate müraga kokkupuute hindamiseks standardile ISO 1999:1990, samuti on paljudes Euroopa Standardikomitee tehniliste komiteede poolt koostatud standardites sätteid müra kohta, mis toetavad masina direktiivi vastavaid olulisi ohutus- ja tervisekaitsenõudeid.

Müra meelelahutussektoris

2003. aasta müra direktiivi rakendamiseks muusika- ja meelelahutussektoris on liikmesriikidel lubatud kasutada abinõude ettevalmistamiseks kaheaastast ülemineku lisaperioodi, et viia need sektorid kooskõlla nimetatud direktiiviga. Siin seistakse silmitsi asjaoluga, et sageli on ette võetud töö eesmärk luua helisid ning müravastase kaitse tavapäraseid kontseptsioone ei saa rakendada. Samas on selge, et paljud töötajad puutuvad oma igapäevases töös kokku helirõhu tasemega, mis võib põhjustada kuulmiskahjustusi.

Puudub lahendus sellele, kuidas vältida ajutist kokkupuudet suure helirõhuga ning samal ajal tagada parim kunstiline väljendus. Praktikast võib kasutada helimüra vähendamiseks mitmesuguseid koosmeetmeid. Agentuuri aruanne sisaldab mitmeid selle sektori uuringuid, milles on välja toodud erinevaid lähenemisviise töötajate kuulmise kaitsmiseks.

Töömürast tulenevate riskide vähendamine

Täispikk aruanne on saadaval inglise keeles agentuuri veebilehel (<http://osha.eu.int/publications/reports/>) ja selle võib tasuta alla laadida. Siseriiklikes õigusaktides võidakse nõuda kõrgemaid norme, seetõttu tuleb seda kontrollida vastavatest õiguskaitses asutustest. Võib olla ka muid olulisi direktiive, mida käesolevas lühikeses nimekirjas pole mainitud.

Olulised direktiivid

- ☑ Nõukogu direktiiv 89/391/EMÜ, 12. juuni 1989, töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta.
- ☑ Nõukogu direktiiv 89/656/EMÜ, 30. november 1989, töötajate isikukaitsevahendite kasutamisega seotud tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta.
- ☑ Nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ, 21. detsember 1989, isikukaitsevahendeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.
- ☑ Nõukogu direktiiv 92/85/EMÜ, 19. oktoober 1992, rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate töökaitse täiustamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta.
- ☑ Nõukogu direktiiv 94/33/EÜ, 22. juuni 1994, noorte töökaitse kohta.
- ☑ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/37/EÜ, 22. juuni 1998, masinaid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.
- ☑ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/14/EÜ, 8. mai 2000, välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta.
- ☑ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/10/EÜ, 6. veebruar 2003, töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsilikest mõjuritest (müra) tulenevate riskidega, mis asendab nõukogu direktiivi 86/188/EMÜ, 12. mai 1986, töötajate kaitse kohta kokkupuutest müraga tingitud ohtude eest tööl.

Täiendav teave

Käesolev teabeleht on osa Euroopa tööohutuse ja töötervishoiu nädala 2005. aasta kampaaniast. Täiendavad teabelehed ja teave on saadaval aadressil: <http://ew2005.osha.eu.int>. Infot EL-i tööohutuse ja töötervishoiu alaste õigusaktide kohta võib leida aadressil: <http://europa.eu.int/eur-lex/>

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/37/EÜ, 22. juuni 1998, masinaid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/14/EÜ, 8. mai 2000, välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta.

⁽⁸⁾ Masinaid käsitleva direktiivi olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded, I Lisa, punkt 1.5.8.

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel: (34) 944 79 43 60, faks: (34) 944 79 43 83

E-post: information@osha.eu.int

